

7 / Pornografie

Od začátku dávali jasné najevo, že sebestmenší odchylku od normy budou trestat. Ze všeho udělali vězení, i z našich vlastních těl.

Abigail Bray, *Misogyny Re-loaded* *

Zájemci o bibliodiverzitu se mohou poučit z pornografie. Řada malých a nezávislých nakladatelství v různých zemích se kvůli přežití uchýlila k vydávání pornografie. Zdůvodňují to tím, že tak získávají prostředky na vydávání jiných zajímavých knih.

Co však dělá pornografie? A komu? Pornografie ponižuje člověka před kamerou či fotoaparátem a jeho obraz pak běžným způsobem či elektronicky zveřejňuje. Od tohoto člověka se přitom očekává, že se vyrovná s potupou, bolestí, degradací a dehumanizací. Očekává se, že se smíří s tím, že je zobrazován jako nečistý, jako špína a nic víc než otvor a otrok. Tímto člověkem je téměř vždy žena. Pornografie zachází se všemi ženami, jako by byly stejné, a vytváří z nich jednotlou skupinu, kterou nestále vykořisťuje a shazuje.

Kdo z pornografie těží? Kapitalisté, společnost i jednotlivci, kteří chtějí rychle vydělat, korporace s masívními rozpočty na reklamu. Podle Gail Dines měl v roce 2006 globální pornografický průmysl hodnotu 96 miliard dolarů a jen v USA 13 miliard dolarů (2010, s. 47). Tento trh každý rok výrazně roste a dnes, o osm let později, bude jeho hodnota ještě vyšší. Pokud jde o jednotlivce, z pornografie těží muži, protože díky ní získávají pocit moci a pocit spřízněnosti se sobě rovnými (Stark a Whisnant, 2004).

Který sociální systém umožňuje, aby jedna skupina lidí (muži) vykořisťovala jinou (ženy), a přesto měla stoupence mezi pokrokaři, kteří si myslí, že porno je „jen dobrá zábava“ a umožňuje nám udržet naše nakladatelství?

Pornografie, rasismus ani jakýkoli jiný typ institucionalizované nenávisli nemá ve vydavatelském průmyslu založeném na bibliodiverzitě místo. Zacházení se ženami jako s nějakou monokulturou, ze které lze těžit, bibliodiverzitě neprospívá. Pornografie a prostituce fungují stejně jako otroctví, které ponižuje otroka i otrokáře (Tankard Reist a Bray, 2011; Cacho, 2012).

Bibliodiverzita je založena na účtě k druhým, na dynamické rovnováze ve společnosti a na odmítnutí monokultur. Pornografie, rasismus, sexismus, homofobie i diskriminace na základě náboženského vyznání, národnosti, ne/schopnosti, věku, kasty, třídy a sexuality pramení z neúcty a – ve své nejradikálnější podobě – z nenávisli k jinému. V takovém režimu nikdy nedosáhnete dynamické rovnováhy. Podobně jako monokultury nahrazují biodiverzní ekosystémy, pornografie nahrazuje multiverzní systém, jenž oceňuje i zkušenosti lidí, kteří neodpovídají modelu běžného mládeho, heterosexuálního, mobilního a středostavovského muže. Stejně jako kritizujeme perspektivu „bělocha“, je nutné přemýšlet také o „maskulinitě“ a její institucionální podpoře. ⁻¹⁶

-16

Kritiky rasismu a postavení bílých viz in Morrison (1993), Jensen (2005); kritiky maskulinity viz in Stoltenberg (1990), Jensen (2005), Barry (2010).